

Міністерство освіти і науки України
ВСП «Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

Циклова комісія товарознавчо-комерційних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

педагогічною радою

(протокол № 1 від «31» серпня 2023 р.)

Директор Сергій ВОЛОЩУК

ОБЛАДНАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ

ПРОГРАМА

Ужгород 2023

Автори: Марія КУЧЕР – викладач-методист, спеціаліст вищої категорії;

Рецензент: Світлана Данило, доцент кафедри товарознавства
на комерційної діяльності УТЕУ ДТЕУ, к. е. н.

Програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії товарознавчо-комерційних дисциплін

Протокол № 1 від 29.08. 2023 р.

Голова циклової комісії КМ Катерина КУЗЬМА

Розглянуто та схвалено на засіданні робочої групи з розробки, розвитку ОПП випуску фахівців за нею

Протокол № 1 від 30.08. 2023 р.

Керівник групи: ГД Ганна ДАНКО

ОБЛАДНАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ

ПРОГРАМА

РЕЦЕНЗІЯ

на програму навчальної дисципліни «Обладнання підприємств торгівлі» укладену Кучер Марією Богданівною для підготовки фахового молодшого бакалавра за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» в Відокремленому структурному підрозділі «Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ»

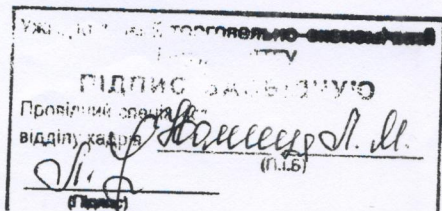
Програму вибіркової навчальної дисципліни «Обладнання підприємств торгівлі» складено для підготовки фахового молодшого бакалавра за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» в Відокремленому структурному підрозділі «Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ».

Програма складена логічно, послідовно і включає такі розділи: вступ; мету, завдання та предмет дисципліни; передумови вивчення дисципліни; зміст дисципліни; список рекомендованих джерел.

Програмою визначено роль та значення дисципліни у підготовці майбутніх фахівців торгівлі, характер навчально-пізнавальних проблем, що сприяють пошуковій роботі студентів. У змісті дисципліни «Обладнання підприємств торгівлі» враховано сучасний стан ринку торговельного обладнання та напрями його розвитку, забезпечено наступність та міждисциплінарні зв'язки.

Розглянута програма може бути рекомендована для підготовки фахового молодшого бакалавра зі спеціальності Підприємництво, торгівля та біржова діяльність.

Доцент кафедри товарознавства та комерційної діяльності Ужгородського торговельно-економічного інституту ДТЕУ, канд.економ.наук, доцент

Світлана ДАНИЛО

Пояснювальна записка

Навчальна програма дисципліни «Обладнання підприємств торгівлі» призначена для здобувачів фахової передвищої освіти, освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» денної форми навчання, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», освітньо-професійна програма «Товарознавство і логістична діяльність».

Програму розроблено відповідно до Стандарту фахової передвищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» та освітньо-професійною програмою «Товарознавство і логістична діяльність» підготовки фахових молодших бакалаврів у ВСП «УТЕФК ДТЕУ».

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньо-професійної програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1.МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни є надання здобувачам освіти знань у галузі торговельної техніки, призначення, конструктивних особливостей різних видів машин та механізмів, що застосовуються в торгівлі, вміння підбирати торговельні меблі для магазинів та складських приміщень, формування вмінь користуватися різними видами та типами обладнання.

Основними завданнями, які мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни «Обладнання підприємств торгівлі» є оволодіння здобувачами освіти знань торговельних меблів магазинів та складських приміщень, торговельного інвентарю, видів вимірювального обладнання та правил користування ними; правил користування реєстраторами розрахункових операцій, торговельним холодильним обладнанням.

Предметом вивчення дисципліни є вивчення механізації і автоматизації процесу руху товарів, аналіз ринку обладнання, підбір та раціональна експлуатація всіх видів обладнання підприємств торгівлі.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Знання:

- математики на рівні базової середньої освіти;
- основи правознавства;
- основ інформатики.

Вміння:

- формулювати думки та доводити їх опонентам;
- користуватись законодавчими та іншими базами пошуку інформації;
- вільно працювати з офісними додатками Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Power Point.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Обладнання підприємств торгівлі», як вибіркова компонента освітньо-професійної програми, забезпечує оволодіння здобувачами освіти загальними та спеціальними компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньо-професійною програмою</i>		
ЗК 3.	Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях.	2, 3, 4

ЗК6.	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	3,4
ЗК7.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	2,3,4,5,6,7
<i>Спеціальні компетентності за освітньо-професійною програмою</i>		
СК1.	Здатність враховувати основні закономірності та сучасні досягнення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.	3,4,5,6,7
СК3.	Здатність застосовувати інноваційні підходи у діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур, зокрема логістичній діяльності.	3,4
СК 6.	Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.	2, 4
<i>Програмні результати навчання за освітньо-професійною програмою</i>		
РН5.	Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.	2, 3, 5, 6, 7
РН7.	Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності для подальшого використання у практичній діяльності.	2, 3, 4
РН 12.	Виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.	3, 4, 5

4.ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Загальні відомості про торговельне обладнання.

Значення технічного забезпечення підприємств торгівлі для здійснення торговельно-технологічного процесу.

Технічне оснащення торговельних підприємств як одна з умов зростання продуктивності праці в торгівлі та підвищення культури обслуговування покупців.

Мета та завдання дисципліни «Обладнання підприємств торгівлі» її значення. Порядок вивчення курсу його зв'язок з іншими дисциплінами.

Класифікація торговельно-технологічного обладнання.

Сучасна торговельна техніка та перспективні напрями технічної перебудови торгівлі як галузі народного господарства.

Список рекомендованих джерел

Основний: 4, 5

Додатковий: 7,8

Тема 2. Торговельне немеханічне обладнання.

Значення торговельних меблів у торговельно-технологічному процесі. Класифікація торговельних меблів. Типізація, уніфікація та стандартизація торговельних меблів. Вимоги до торговельних меблів: функціональні, ергономічні, естетичні, санітарно-гігієнічні, економічні.

Меблі для торговельних залів, магазинів. Характеристика окремих типів меблів. Транспортно-торговельне обладнання (тара-обладнання): призначення, вимоги, основні та конструктивні особливості. Технологія використання тари-обладнання.

Торговельні меблі складських приміщень магазинів і товарних складів, їх види та конструктивні особливості.

Меблі для адміністративних та побутових приміщень торговельних підприємств. Вибір типів торговельних меблів відповідно до окремих товарів і типів магазинів.

Торговельний інвентар, його класифікація, характеристика окремих видів.

Список рекомендованих джерел

Основний: 3, 4, 5

Додатковий: 7,8

Інтернет-ресурси: 10

Тема 3. Ваговимірювальне обладнання.

Значення засобів вимірювальної техніки для торгівлі. Види засобів вимірювань. Відповідальність працівників торгівлі за стан та правила використання засобів вимірювальної техніки.

Класифікація та індексація торговельних ваг. Вимоги до ваговимірювального обладнання: метрологічні, торговельно-експлуатаційні, санітарно-гігієнічні.

Ваги електронні, їх типи, особливості будови, правила зважування.

Ваги платформенні пересувні та стаціонарні, їх типи, будова, установлення, правила зважування та повірки.

Міри маси, довжини та місткості: правила користування та повірки.

Правила користування мірами та вимірювальними приладами. Догляд за ваговимірювальними приладами. Організація ремонту, повірки та клеймування засобів вимірювання. Оснащення підприємств торгівлі засобами вимірювання.

Паспортизація ваговимірювального обладнання. Державний і відомчий нагляд за станом мір та вимірювальних приладів.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 2

Основний: 4, 5

Додатковий: 7, 8

Інтернет-ресурси: 10

Тема 4. Реєстратори розрахункових операцій.

Реєстратори розрахункових операцій. Значення реєстраторів розрахункових операцій в автоматизації торговельно-технологічних процесів у магазині.

Основні поняття та терміни.

Технічні вимоги до реєстраторів розрахункових операцій (РРО).

Порядок придбання та реєстрації РРО. Вибір типів і моделей РРО.

Особливості будови та характеристика (можливості) різних моделей реєстраторів розрахункових операцій. Функції клавіш клавіатури в різних режимах роботи: програмування, підготовка до продажу товарів, обслуговування покупців, отримання звітів у різних моделях реєстраторів розрахункових операцій.

POS-термінали. Особливості будови та характеристика (можливості) різних моделей POS-терміналів. Додаткове зовнішнє обладнання для POS-терміналів

Підготовка до використання реєстратора розрахункових операцій на торговельних підприємствах: програмування основних параметрів (назви відділів, коду доступу тощо). Порядок програмування товарів на різних моделях реєстраторів розрахункових операцій.

Виконання операцій із продажу товарів на окремих моделях реєстраторів розрахункових операцій. Порядок анулювання (до видачі чека) покупок на різних моделях реєстраторів розрахункових операцій. Порядок проведення покупок (неправильно вибитий чек). Порядок розрахунків з покупцями в разі відсутності електроструму та в разі поломки реєстраторів розрахункових операцій. Порядок отримання службових і фінансових (фіскальних) звітів на різних моделях реєстраторів розрахункових операцій. Оформлення касової документації.

Типові неполадки в роботі окремих моделей реєстраторів розрахункових операцій, їх виявлення та усунення. Організація ремонту реєстраторів розрахункових операцій. Догляд за реєстраторами розрахункових операцій. Вибір типів і моделей реєстраторів розрахункових операцій для роздрібних торговельних підприємств. Відповідальність за порушення правил використання реєстраторів розрахункових операцій.

Системи та обладнання для ідентифікації товарів та безпеки торговельних підприємств. Системи автоматичної ідентифікації товару. Штрихове кодування товарних позицій. Обладнання для роботи з штриховими кодами.

Загальні засоби боротьби з крадіжками. Радіоелектронні системи сигналізації. Системи відеоспостереження. Електронні системи захисту товарів.

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти: 1

Основний: 4

Додатковий: 7, 8

Інтернет-ресурси: 9, 10

Тема 5. Холодильне обладнання.

Поняття холодильного обладнання. Значення холодильного обладнання для збереження якості харчових продуктів. Створення безперервного холодильного ланцюга.

Суть охолодження та класифікація його видів: природне, штучне, безмашинне, машинне, їх переваги та недоліки.

Холодильні реагенти: їх види, фізичні властивості.

Компресійна холодильна машина, її будова, принцип роботи.

Торговельне холодильне обладнання, його класифікація та індексація. Види торговельного холодильного обладнання. Правила експлуатації.

Технічний огляд і ремонт холодильного обладнання. Вибір холодильного обладнання для окремих типів роздрібних торговельних підприємств.

Список рекомендованих джерел

Основний: 3, 4

Додатковий: 6, 7, 8

Тема 6. Піднімально-транспортне обладнання.

Поняття піднімально-транспортного обладнання. Призначення, особливості використання піднімально-транспортного обладнання та завдання, які воно вирішує

для розширення можливостей торгівлі. Напрями удосконалення піднімально-транспортного обладнання.

Класифікація піднімально-транспортного обладнання за функціональним призначенням, принципами дії, напрямками переміщення вантажу, видами вантажу, джерелами руху, ступенем механізації та конструктивними особливостями. Літерно-цифрове позначення піднімально-транспортного обладнання.

Вантажопіднімальні машини та механізми, їх типи, принципи дії, технічна характеристика. Транспортувальні машини та механізми, їх типи, принципи дії, технічна характеристика. Навантажувально-розвантажувальні та штабелювальні машини, їх типи, принципи дії, технічна характеристика.

Правила експлуатації піднімально-транспортного обладнання. Підбір піднімально-транспортного обладнання.

Список рекомендованих джерел

Основний: 3, 4

Додатковий: 6, 7, 8

Тема 7. Технологічне обладнання.

Поняття технологічного обладнання. Призначення, особливості використання технологічного обладнання та завдання, які воно вирішує для розширення можливостей торгівлі. Напрямки удосконалення технологічного обладнання.

Класифікація та умовні позначення машин і механізмів для подрібнення і нарізування продуктів. Машини і механізми для подрібнення і нарізування продуктів: типи, призначення, будова, принципи дії.

Класифікація, особливості будови, принципи дії окремих видів обладнання для приготування та продажу напоїв.

Підбір технологічного обладнання для конкретних видів торговельних підприємств.

Список рекомендованих джерел

Основний: 4, 5

Додатковий: 6, 8

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 06.07.1995 року № 265/95-ВР.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80#Text>.

2. Про затвердження Порядку проведення перевірки законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, та оформлення її результатів: Наказ від 08.02.2016 № 193.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0278-16#Text>.

Основний

3. Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Організація торгівлі: Підручник. 2-ге видання., перероб. та доп. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 632 с.
4. Мазаракі А.А., Шаповал С.Л., Тарасенко І.І., Шинкаренко О.П. Торговельне обладнання: підручник; за ред. А.А. Мазаракі. Київ: КНТЕУ, 2018. 320 с.
5. Черевко О.І., Новікова О.В., Потапов В.О. Обладнання підприємств сфери торгівлі: навч. посіб. 2-ге вид. Київ: Ліра-К, 2011. 648 с.

Додатковий

6. Бабенко Н.І., Жарікова Л.В., Ламакіна Н.П. Інтегрований курс підготовки продавця непродовольчих товарів: Підручник, кн. 1. Київ: Грамота, 2003. 352 с.
7. Жарікова Л.В., Ломакіна Н.П. Інтегрований курс підготовки продавця непродовольчих товарів: Підручник. Київ: Грамота, 2021. 176с. URL: <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/pidrucnyky-posibnyky-profsvita/Integ-kurs-pid-prod-prodtovar.pdf>
8. Кучер М.Б. Обладнання підприємств торгівлі: Курс лекцій, 2021. 95с.

Інтернет-ресурси

9. Головне управління ДПС у Закарпатській області.

URL: <https://zak.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/708645.html>

10. System Group URL: <https://systemgroup.com.ua/uk/o-kompanii/article/komu-potriben-kasovyy-aparat-rro-prro-v-2023-2024-r>.